

Til
Kunnskapsdepartementet

Høringssvar – rapport om særfinansiering av små humanistiske fag

Vi har mottatt følgende høring: [Høring Rapport om særfinansiering av små humanistiske fag](#). Statped takker for muligheten til å avgi høringssvar vedrørende særfinansiering for å opprettholde utsatte humaniorafag.

Statpeds anliggende i dette tar utgangspunkt i vårt nasjonale oppdrag:

Sitat fra tildelingsbrev fra KD 2020;

Statped har en særlig funksjon for samiskspråklige barn, unge og voksne med særskilte behov.

Og i vedlegg 1 som omtaler våre faste oppdrag;

Tegnspråk

Tegnspråk er anerkjent som et fullverdig språk som det offentlige har ansvar for å styrke og utvikle. Statped skal gjennom sitt arbeid bidra til å øke kunnskapen og heve kompetansen om tegnspråk til personalet i barnehagen, grunnopplæringen og PP-tjenesten.

Ekspertgruppens mandat har vært å utrede en mulig særfinansiering for å opprettholde utsatte humaniorafag. Rapport med forslag er sendt ut på høring.

Gruppen kommer med forslag til beredskapsløsning for utsatte fag (fag som er tenkt lagt ned/siste gjenværende nasjonalt).

Beredskapsløsning skal gjelde i gitte situasjoner hvor følgende kriterier er oppfylt:

- at faget er nedleggingstruet på nasjonalt nivå, og
- at det er tale om et tilbud på mastergradsnivå, og
- at det gjelder fag som UH-sektoren tilbyr og som fyller ett eller flere av samfunnsbehovene slik de er presisert i rapportens kapittel 2

Både tegnspråk og samisk – hvor Statped har et oppdrag/statlig ansvar, nevnes i rapporten.

Sitat fra rapporten om tegnspråk:

Norsk tegnspråk og tolking tilbys som bachelorprogram ved OsloMet, NTNU og Høgskulen på Vestlandet (HVL). OsloMet skriver i tilbakemelding til ekspertgruppen at faget er lite og utsatt. Samtidig finnes det på tre institusjoner og er ikke meldt som planlagt nedlagt ved OsloMet eller NTNU og faller derfor utenfor definisjonen som ekspertgruppen legger til grunn.

Tegnspråk og tolkning tilbys bare på bachelornivå per i dag. Nå er det gitt midler til utvikling av mastergrad, men det åpnes opp for at søkere med bachelor i tegnspråk og tolking kan tas opp til PPU, også etter innføring av masterkravet. Sannsynligvis vil faget falle inn under ordningen etter innføring av mastergrad, og hvis faget skulle være nedleggingstruet nasjonalt. Men siden det er et sentralt skolefag vil ekspertgruppen åpne for at faget kan falle inn under en særfinansieringsordning også hvis det bare fortsetter som bachelorstudium.

Statped støtter disse vurderingene og forslag for tegnspråk.

Sitat fra rapporten om samisk språk:

I motsetning til andre språk forutsetter ekspertgruppen at departementet finner en særskilt løsning for samisk hvis faget skulle bli nedleggingstruet. Det er vanskelig å se for seg at opprettholdelsen av samisk skal være avhengig av en særfinansieringsordning som skal være felles for flere humanistiske fag når språket er så beskyttet i nasjonal og internasjonale lover og konvensjoner. Det kan se ut som om denne vurderingen gjenspeiles i invitasjonene til innspill til språkmeldingen som Kulturdepartementet har ansvaret for og som er ventet våren 2020, der det bes om innspill til blant annet «språkpolitiske tiltak for å styrkje nasjonale minoritetsspråk, norsk teiknspråk og samisk.»

I ekspertgruppens anbefalinger til særfinansieringsordning nedenfor vil vi også komme tilbake til at det er en tidsbegrensning knyttet til slike ordninger som det er vanskelig å se at samisk skal være underlagt.

Statped støtter disse vurderingene og forslag for samisk språk.

Statped støtter ekspertgruppens vurderinger og konklusjoner vedrørende både tegnspråk og samisk språk. Begge disse har en mer overordnet politisk og strategisk betydning som minoritetsspråk og vil derfor alltid måtte følges opp av en nasjonal strategi pr c om de på noen måte skulle være truet ifht å bestå som minoritetsspråk. Vi mener derfor at det må vurderes om ikke også tegnspråk bør ha samme tilleggsvurdering som samisk. Det er i første omgang greit at tegnspråk kommer inn under særfinansieringsordning, men skulle det være nedleggingstruet må det tas over til en nasjonal strategi og sikres økonomisk og faglig.

Statped forutsetter at vi vil være en samarbeidspart og premissleverandør for departementet knyttet til videre utvikling av disse språkområdene/fagene spesielt.

Kristina Medin
Avdelingsdirektør

Stine Øvrebø
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert